

Badatelé pátrají po ztraceném pokladu

Spolehlivých informací o pokladu je dosud málo. Jestli bylo zlato a stříbro ve formě mincí, cihel, nebo třeba šperků, není jasné.

FOTO | ARCHIV MAFRA

U Mikulova se před lety ztratily **kilogramy zlata a stříbra**. Rozdělili si je mezi sebe tehdejší komisař, učitel a tajemník? Pátrači prosí o pomoc i veřejnost.

■ BEATA DUDOVÁ

BŘEZÍ U MIKULOVA | „V roce 1945 při osídlování pohraničí bylo v obci Březí zabaveno asi pět kilogramů zlata a dosud nezjištěné množství stříbra, které osídlenci našli při osazování usedlostí po Němcích. Toto zlato bylo rozkradeno tehdejším komisařem Hladíkem, který spolu s učitelem Machem, tehdejším tajemníkem Polcarem a Harcubou, roz-

dělili mezi sebe. Hladík byl v té době nejlepším přítelem Fišera, na kterého je podezření, že dostal také část zlata,“ stojí černé na bílém vyfukané psacím strojem. Nejde však o úryvek historického románu, ale o sken spisu na jméno Karel Fišer z Archivu bezpečnostních složek (ABS).

Podle tohoto textu se v Březí nedaleko Mikulova před více než sedmdesáti lety po nemalém množství zlata a stříb-

ra slehla zem. Jak k tomu všemu opravdu došlo? To prozatím není jisté. Záhadný rozebraný „poklad“ je tak nyní předmětem dalšího historického zkoumání.

Do toho se zapojil Pavel Mašek, který je zároveň autorem webu o historii Prátltsbrunu (německy Bratelsbrunn), jak bylo Březí do roku 1950 pojmenováno. Internetové stránky o bouřlivé minulosti obce se před časem rozhodl darovat Regionálnímu muzeu v Mikulově a jejich garantem je tak nyní zaměstnanec muzea a etnograf Josef Šuba. „Mašek se pustil do pátrání, aby získal o celém případu více informací, a rozeslal dotazy do archivů,“ přibližuje Šuba.

POKRAČOVÁNÍ NA STRANĚ

Badatelé pátrají po pokladu

Dobové dokumenty odhalují, že osud ztraceného zlata a stříbra zajímal i Státní bezpečnost

DOKONČENÍ ZE STRANY 3

Poté, co Mašek nedávno v Archivu bezpečnostních složek pozoruhodné materiály našel, zveřejnil výzvu k pomoci při pátrání i na mikulovské facebookové skupině zabývající se proměnami města.

„Nehledal jsem cíleně. Můj zdroj mě upozornil, že se objevily nové archivní zdroje o Prátsbrunu a archiv tyto informace schraňuje. Část těchto materiálů jsem přečetl, některé už možná ani neexistují, mohly být skartovány,“ popisuje Mašek. Nyní prosí ostatní místní o bližší informace i za cenu, že by chtěli zůstat v anonymitě. „Možná se v Mikulově někdo něco doslechl. Uvítáme buď potvrzení, anebo i vyvrácení,“ říká.

Na výzvu na Facebooku se mu zatím nikdo neozal. „Upřímně, moc jsem to nečekal,“ diví se dosavadní nulové reakci. Rozhodl se tedy oslovit některé lidi, kteří jsou s Prátsbrunem a jeho historií spjatí. „Od jednoho z nich jsem už odpověď dostal. Ten se domnívá, že zlato mohli místní sesbírat z několika různých usedlostí a statků, nebo ho vykopat ze země, kde mohlo být ukryté před Rudou armádou,“ odtajňuje Mašek.

Odpověď jeho zdroje tedy nenaznačuje, že by místní ukradli takové množství zlata jedné konkrétní osobě. Na ostatní reakce zatím čeká. „Otázkou je, jestli se k této části historie chce někdo vracet,“ připouští.

Podle jeho slov neřešilo zmizení pokladu v minulosti pouze město Mikulov, ale i tehdejší Státní bezpečnost (StB). To dokazuje i spis samotný. Karla Fišera, který v Březí dříve pobýval, chtěl totiž navštívit v obci Ivaň v listopadu 1952 místní strážmistr Josef Chytrý.

„Navštívím jmenovaného v jeho bytě za účelem rozmluvy, neboť tento mě zná ještě z doby jeho pobytu v Březí, přičemž jej výzvu na procházku vesnicí, kde bude připraveno vozidlo a tohoto pak odvezu na zdejší oddělení,“ plánoval si koncem října téhož roku Chytrý, který chtěl Fišera odvézt na stanici StB.

Tam ho měl vyslechnout, přičemž hned první bod se měl týkat právě rozkradení zlata. „Po příjezdu provedu se

V roce 1945 při osídlování pohraničí bylo v obci Březí saba-
veno asi 5kg zlata a dopud nezjištěné množství stříbra, které osíd-
leni našli při osazování usedlostí po Němcích. Toto zlato, bylo
rozkradeno tehdejšími komisáři H l a d í k e m, kter' spolu s říd.
učiitelem M a c h e m, tehdejšími tajemníkem P o l c a r e m a H a -
r c u b o u, rozdělili mezi sebe. H l a d í k byl v té době nejbe-
pěm přítelem F i š e r a, na kterého je podezření, že dostal také
část zlata. V roce 1946 byl H l a d í k zatčen avšak asi po 1 ro-
bětí propuštěn pro nedostatek důkazů. Dále je Fišer po-

Na horním snímku je pohlednice z někdejšího Bratelsbrunn, dole část spisu, ze kterého vycházejí badatelé.

3x FOTO | WWW.PRATLSBRUN.CZ

jmenovaným hloubkový výslech za přítomnosti náčelníka, a to v následujících bodech: Co je mu známo o rozkradání zlata v roce 1945 v Březí a kdo se na tomto podílel,“ psal Chytrý a pokračoval dalšími body výslechu. Dále v plánu takzvaného „zavázání“ uvedl, že Fišerovi nabídne spolupráci s StB.

„StB zjistila, že má Fišer možná ‚škrabloupu‘, a krásně naplánovala, jak na něj zatlačit tak, aby ho přiměla ke spolupráci. Jakoukoliv chybu dokázala StB obratně využívat ke svému prospěchu,“ vy-

Víte o pokladu?

Pokud máte informace, jež by mohly badatelům pomoci, můžete se obrátit na Josefa Šubu z Regionálního muzea v Mikulově: suba@rmm.cz, tel. 727 955 992.

světluje Mašek. Rozhodl se tedy požádat Archiv bezpečnostních složek, který by mohl mít k dispozici více informací. Samotný výslech Fišera, jenž se měl podle plánu uskutečnit, totiž součástí spisu není. „Mou žádost se budou zabývat, jejich odpověď může trvat několik týdnů. Hledal jsem ještě v Národním archivu, ale tam jsem nespěl,“ přibližuje své dosavadní pátrání.

Němců tam žilo 1 500, po odsunu jich zbylo sedm

Prátsbrunn měl ve 30. letech přes 1 700 obyvatel, z toho zhruba 1 500 Němců. „Po odsunu obyvatel německého původu zbylo Němců sedm. V jednom bodě tedy přestala obec existovat a pak do ní přicházeli noví osídlenci. Možná proto se o tom lidé nechtějí moc bavit,“ připouští Mašek. Z jiných materiálů totiž ví, že mezi obyvateli panovaly nesrov-

Někdejší starosta obce Matthias Weier s kolegy na nedatovaném snímku.

nalostí. „Lidé zde na sebe podávali trení oznámení, byl to boj o majetek. Někteří členové domácnosti se vydělili, vztahy byly komplikované. Už po 40. letech byly hranice hlídány, lidé s jinými politickými názory, věfici či vzdělanci byli vystěhováni. Pohraniční vesnice byly kruté,“ říká Mašek.

Podle historika Tomáše Dvořáka z Masarykovy univerzity, který se zabývá dějinami po druhé světové válce a specializuje se právě na problematiku odsunu Němců a osídlování pohraničí, zapadá tento případ do obrazu dění tehdejší doby. Tento konkrétní příběh ale nezná. Majetek a zejména cennosti měly být podle jeho slov po válce zajištěny a sepsány. „Podávala se k tomu různá hlášení, ze kterých je patrné, že k odcizování a kořistění na majetku v nepřehledné situaci běžně docházelo,“ vysvětluje historik. Otázkou je podle něj původ takového množství zlata, o němž dokument pojednává.

Pět kilo vzácného kovu mělo dříve a stále má velkou hodnotu. Podle ryzosti by se jeho cena mohla vyšplhat až na více než šest milionů korun.